

02. okt. 2017

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2017 om ændring af landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og

SIUMUT's grundlæggende ideologi er at vi mener, det er vigtigt at landets opbygges ud fra borgernes behov og krav med henblik på at lette befolkningens behov. Derfor er det vigtigt at så meget sagsbehandling som muligt sker, indenfor befolkningens forståelsesrammer, samt at afgørelser træffes med videns baggrund i borgernes livsvilkår og dermed også deres retssikkerhed.

Naalakkersuisut formål med lovforslaget er overordnet set at tilvejebringe mere effektivitet og højere retssikkerhed i klagesystemet på det sociale område, herunder at nedbringe sagsbehandlingstiderne. Samtidig skriver Naalakkersuisut i bemærkningerne at grunden til den lange sagsbehandlingstid, er at det tager lang tid for Det Sociale Ankenævn at rekvirere sagsakterne fra kommunerne, der træffer de fleste afgørelser på det sociale område i 1. instans.

I langt de fleste kommuner, sker sagsbehandlingen med det grønlandske sprog i centrum, det vil sige at samtalerne med klienterne sker på grønlandsk samt at sags notater er med det grønlandske sprog i centrum.

Derfor undrer det SIUMUT at lovforslaget indeholder forslag om at reducere ankenævnet fra det nuværende 3 til 5, samt at formanden der samtidig skal være fuldtidsansat Ankechef, skal have en juridisk kandidatuddannelse. De andre to medlemmer skal den ene være uddannet jurist med socialfaglig erfaring.

SIUMUT har svært ved at acceptere disse krav, da det er ensbetydende med at stillingerne skal være bemandet med danske jurister. Der er ikke muligt at uddanne sig som jurist her i landet, samtidig er der stor mangel på jurister – derfor er det med stor undren at SIUMUT læser dette forslag.

Vi vil gerne vide hvordan og hvornår lovforslaget har været i høring? Det er kun Kommuneqarfik Sermersooq der har indgivet høringsvar, og har man kendskab til hvorfor KANUKOKA ikke har indgivet et høringsvar?

Mener Naalakkersuisut at dette lovforslag er ordentlig gennemtænkt? Vi ved alle sammen at kommunerne indenfor børneforsorgen er overbebyrdet, og at der er rigtig mange der ikke har en opdateret handleplan – hvad gør vi når 300 forældre klager til Ankenævnet og kræver at få deres børn hjemgivet fordi der ikke forelægger en opdateret handleplan, og kommunerne indenfor tidsfristen kun kan aflevere 10 sagsakter – skal de resterende 290 børn så hjemgives? Hvad med førtidspensionsansøgeren, der ifølge loven kan få tildelt fuld førtidspension, da det ikke er muligt med fx fælsjob eller revalidering i hjemstedet? Hvordan vil man sikre at juristen får den viden om samfundet / bygden, for at kunne afgøre sagen tilfredsstillende?

Det er også sådan nogen spørgsmål Ankenævnet stiller spørgsmålstegn ved gennem deres høringsvar.

Hvordan går det med Førtdispensions klagenævnet? Fungerer den efter hensigten? Hvordan bruges de økonomiske midler der er afsat til det?

Som Naalakkersuisut skriver skyldes den lange sagsbehandlingstid, at det tager lang tid at få tilsendt sagsakterne fra kommunerne. Kan kommunerne nøjes med at sende sagsakterne på grønlandsk?

Efter etableringen af Tilsynsenheden under Departement for Sociale forhold, er det konstateret at kommunerne ikke magter at sagsbehandle sagerne ud fra sociallovgivningen, samt at nogen af sagsbehandlerne har over 120 sager. Alene på baggrund af disse oplysninger, mener Naalakkersuisut det virkelig at løsningen vil være ansættelse af danske jurister, uden større kendskab til de grønlandske forhold, at det vil nedsætte sagsbehandlingstiden af ankesagerne?

Hvem skal sørge for at sagerne bliver fremsendt fra kommunerne til Det sociale ankenævn? Hvem skal være ansvarlig for at sagsakterne oversættes til grønlandsk? Hvem skal sikre at de danske jurister får indsigt i de grønlandske forhold? Tit og ofte er sociallovgivningen jo opbygget, således at det er nødvendigt at man ved udarbejdelse af en handleplan har kendskab til de forhold som klienterne lever under – disse vil igen være afhængig af hvor i landet man bor. Ved fx. Vurdering af arbejdsevne, er det alt afgørende at sagsbehandlerne og derved også dem der behandler ankesagerne, har samme kendskab til de mulighederne der findes i de forskellige landsdele.

I stedet for dette forslag, bør Naalakkersuisut hellere arbejde for at sikre at sagsakterne fra kommunerne der bliver rekvireret, kan modtages i Ankenævnet på en hurtigere måde. Er det nødvendigt at der under ankenævnet er ansatte, der kan komme til kommunerne og sikre at sagerne fremsendes, hvis det er en metode der er nødvendig, hvilke lovændringer skal der så ske? Hvor store ressourcer skal der til? M.v.

SIUMUT er sikker på at det er nødvendigt med lovændringer på området, men det er bare nødvendigt at ændringerne er tilpasset samfundet og dens behov. Det er ikke nødvendigt at etablere nye stillinger, der kun kan besættes af danske jurister, SIUMUT mener at det vil være bedre at rekruttere socialrådgivere med en juridisk sagsbehandler efteruddannelse.

På dette baggrund har SIUMUT svært ved at støtte lovforslaget, men opfordrer i stedet for Naalakkersuisut til at udarbejde en redegørelse, der skal belyse hvordan det kan sikres at modtagelse af sagsakter fra kommunerne kan ske på en mere effektiv måde, samt hvordan vil en socialrådgiver med en juridisk sagsbehandleruddannelse kunne varetage stillingen som Ankechef.

SIUMUT indstiller forslaget til behandling i udvalget inden andenbehandlingen af forslaget.

Martha Lund Olsen